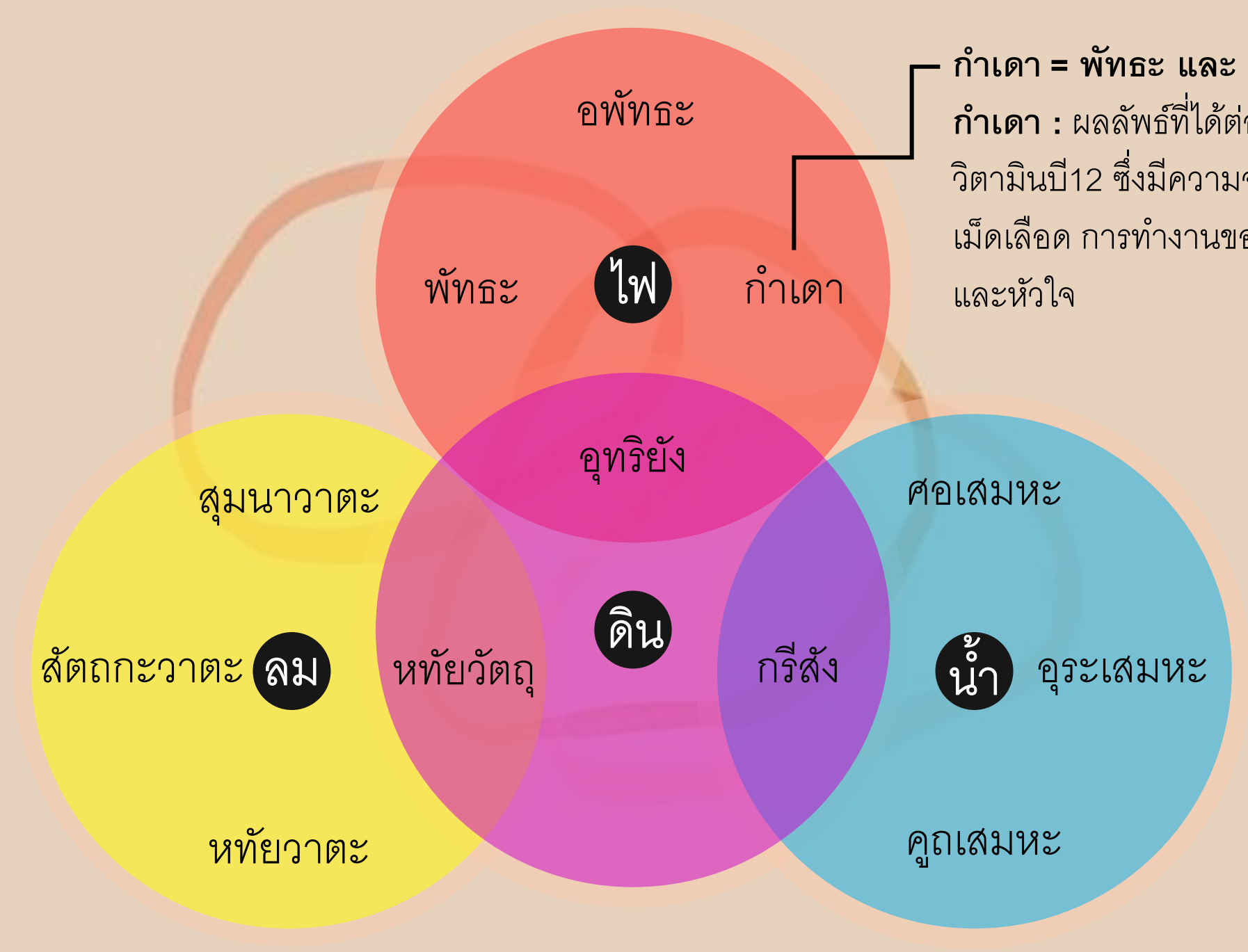

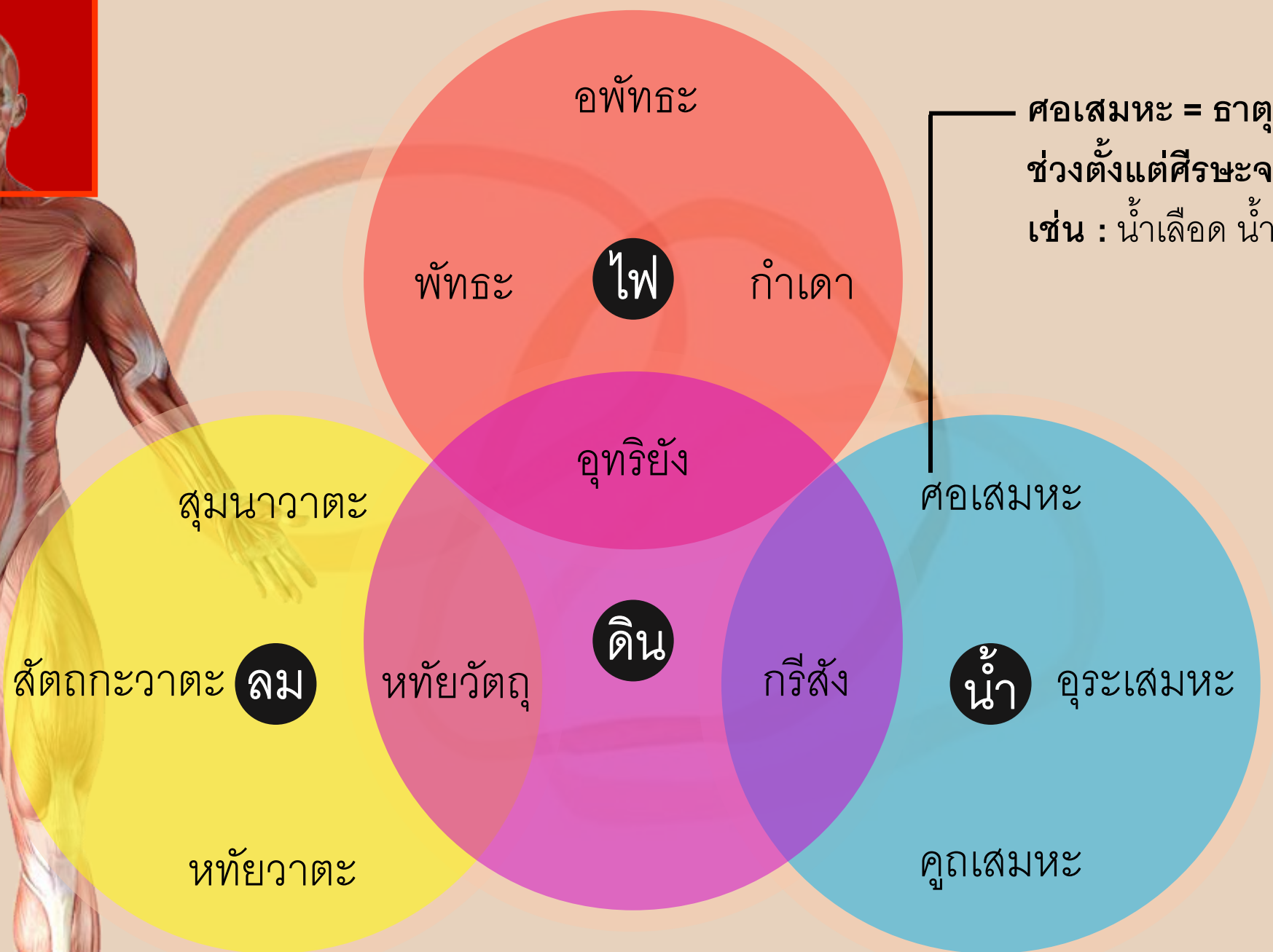
การรักษาตามแพทย์แผนไทย

เนตรดาว ยวงศรี

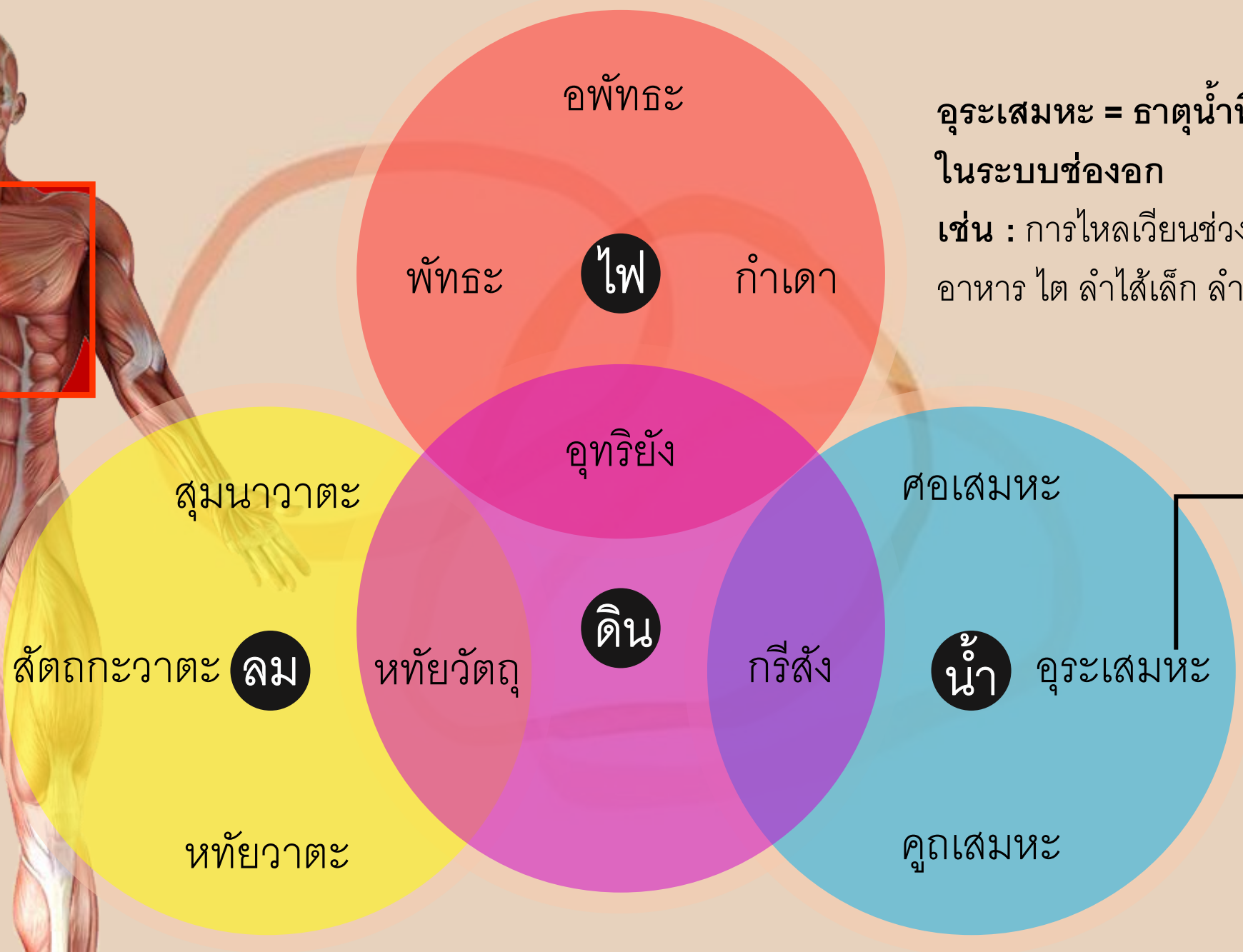
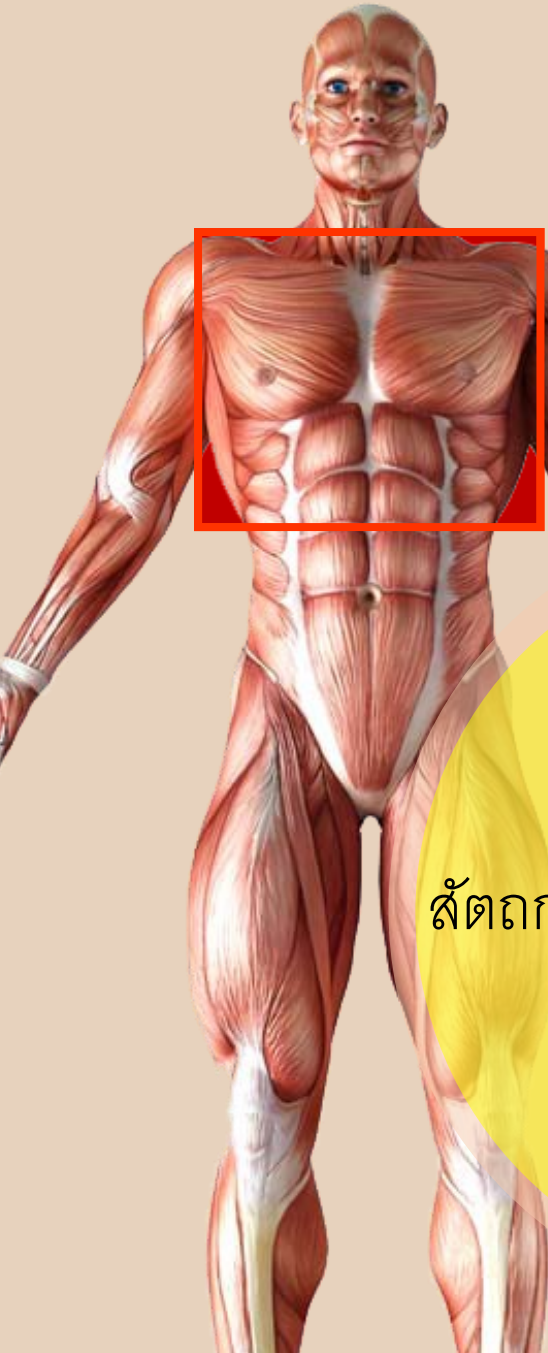

กำเดา = พัทธะ และ อพัทธะ

กำเดา : ผลลัพธ์ที่ได้ต่อจาก"พัทธะ" เช่น
วิตามินบี12 ซึ่งมีความจำเป็นต่อการผลิต
เม็ดเลือด การทำงานของระบบประสาท
และหัวใจ

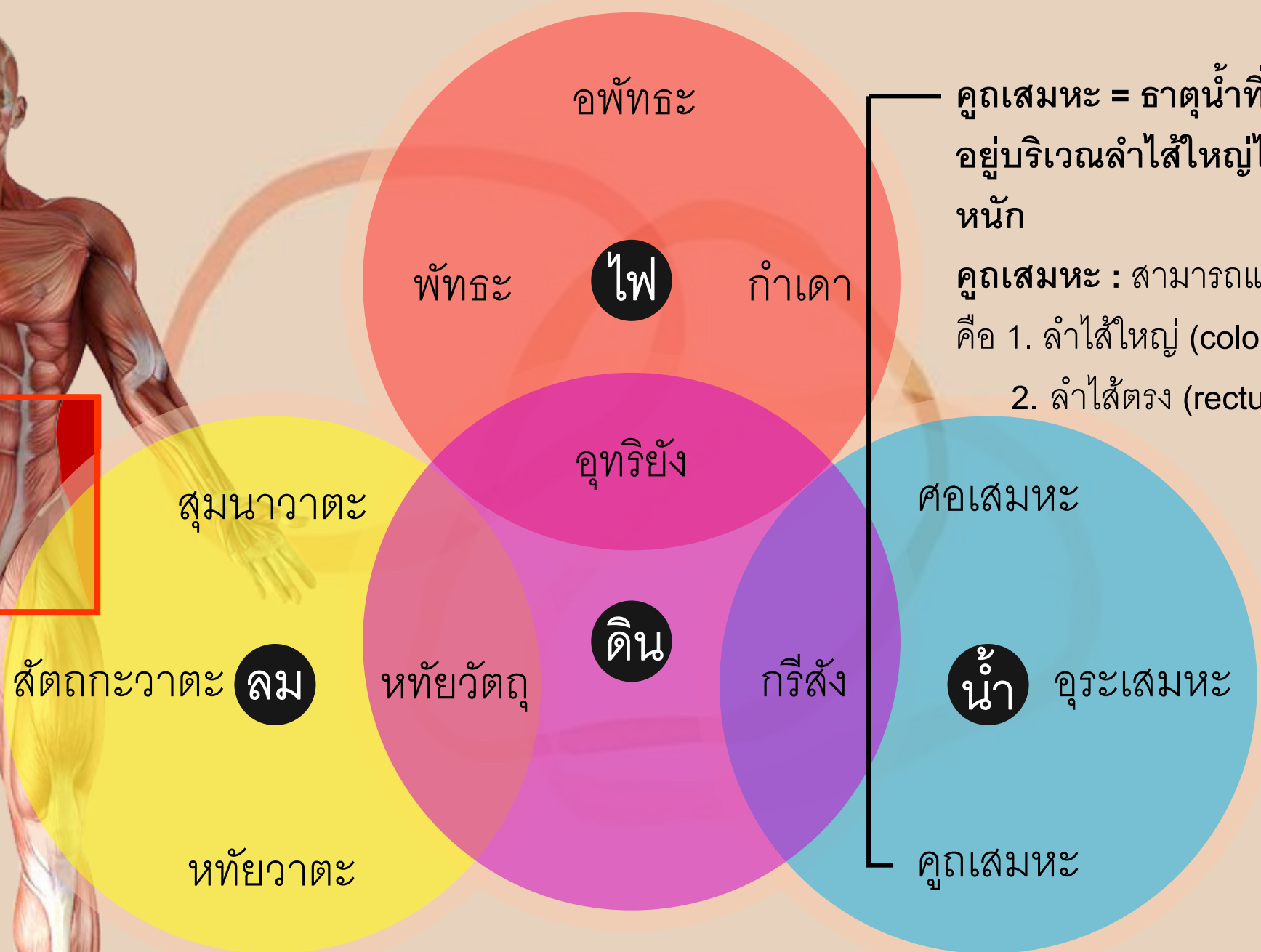
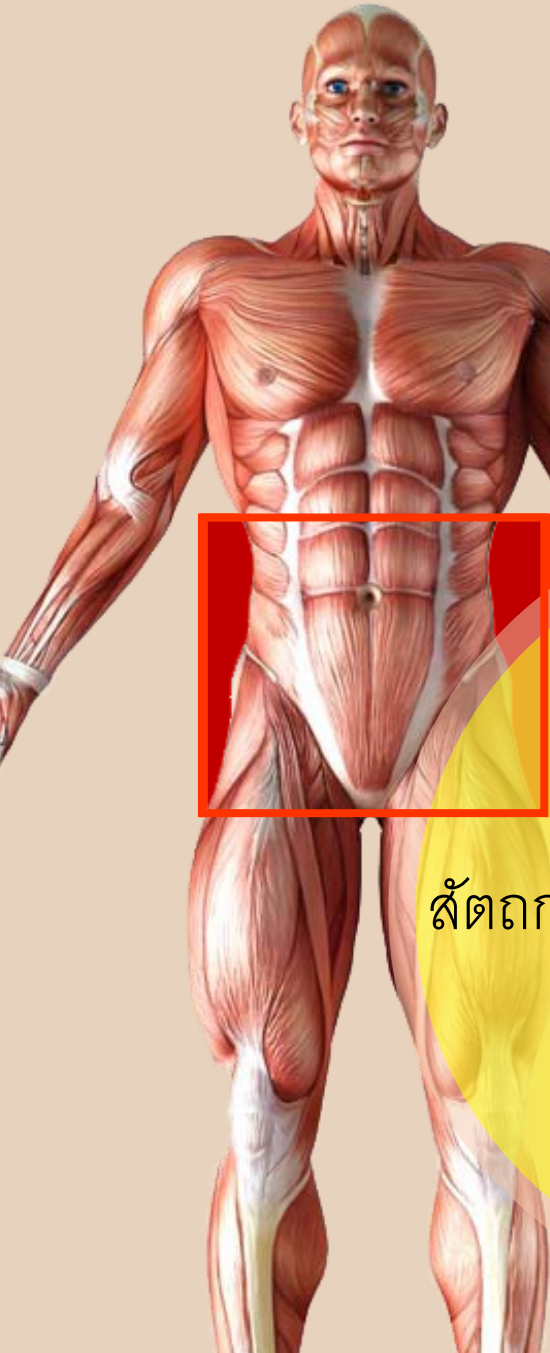

ศอเสมหะ = ธาตุน้ำที่มีการไหลเวียน
ช่วงตั้งแต่ศีรษะจนถึงลำคอ
เช่น : น้ำเลือด น้ำมูก น้ำลาย

อุระเสมหะ = ธาตุน้ำที่มีการไหลเวียน
ในระบบช่องอก

เช่น : การไหลเวียนช่วงหัวใจ กระเพาะ
อาหาร ไต ลำไส้เล็ก ลำไส้ใหญ่บางส่วน

คูถเสมหะ = ธาตุน้ำที่มีการไหลเวียน
อยู่บริเวณลำไส้ใหญ่ไปถึงออกทวาร
หนัก

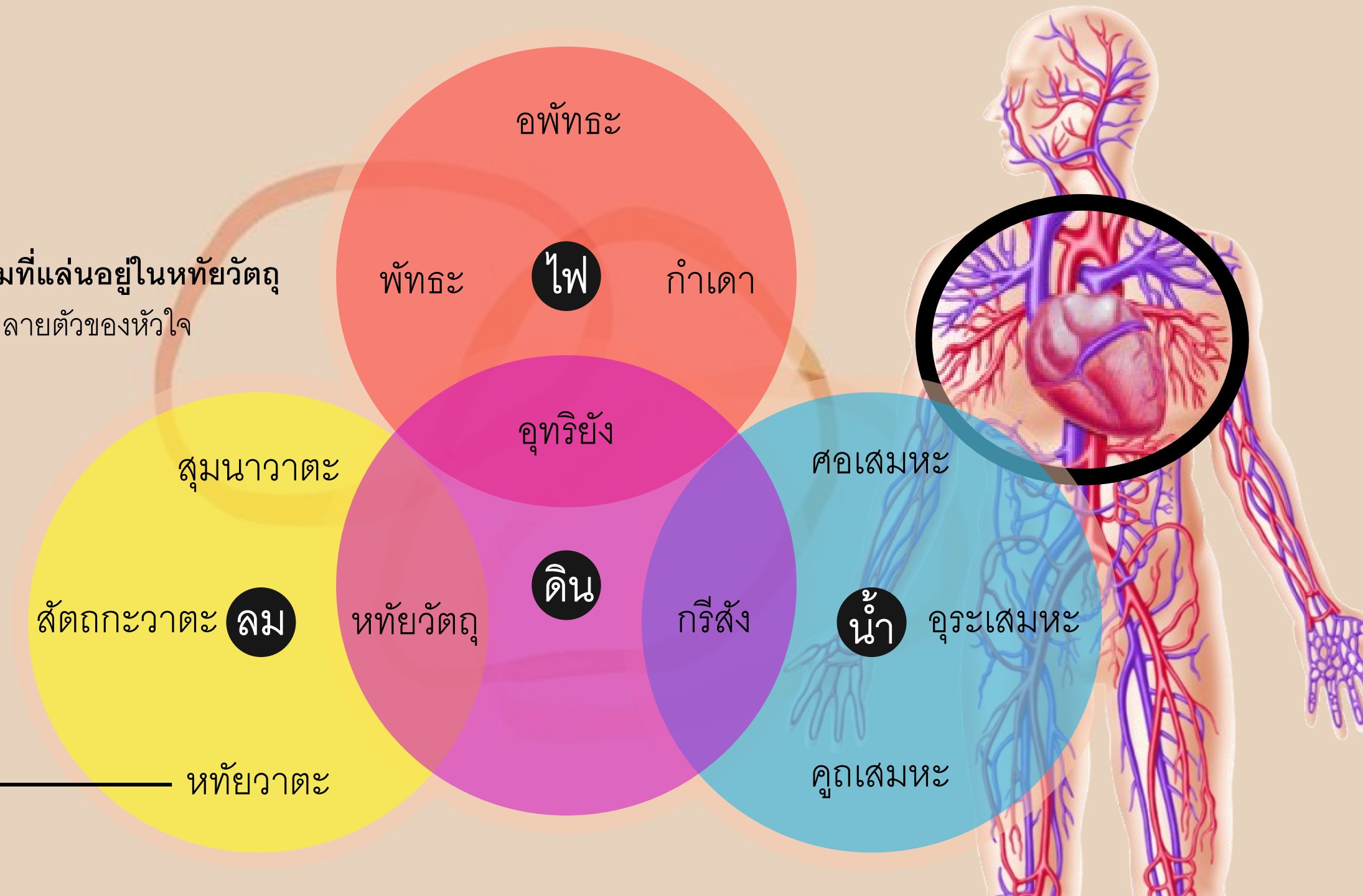
คูถเสมหะ : สามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วน
คือ 1. ลำไส้ใหญ่ (colon)
2. ลำไส้ตรง (rectum)

ศอเสมหะ

คูระเสมหะ

คูถเสมหะ

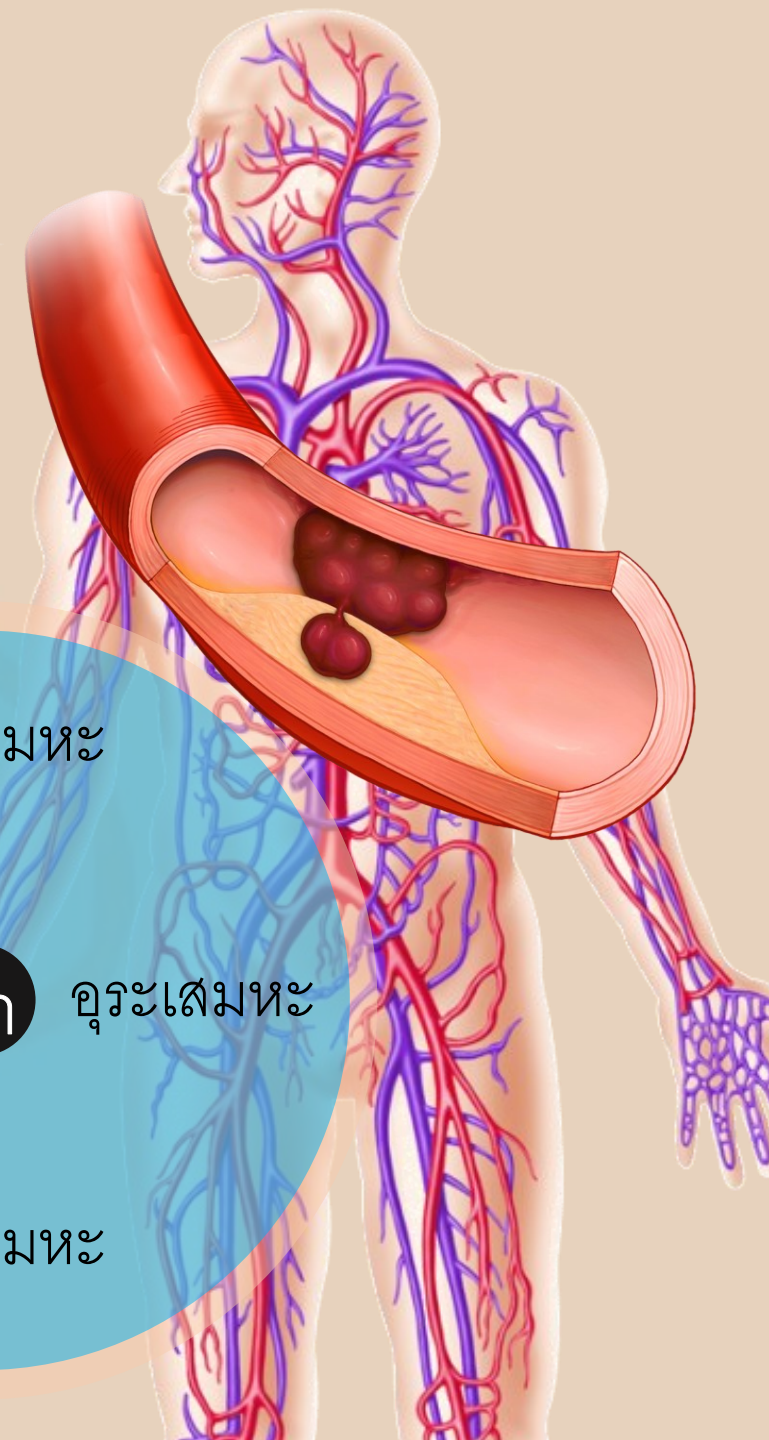
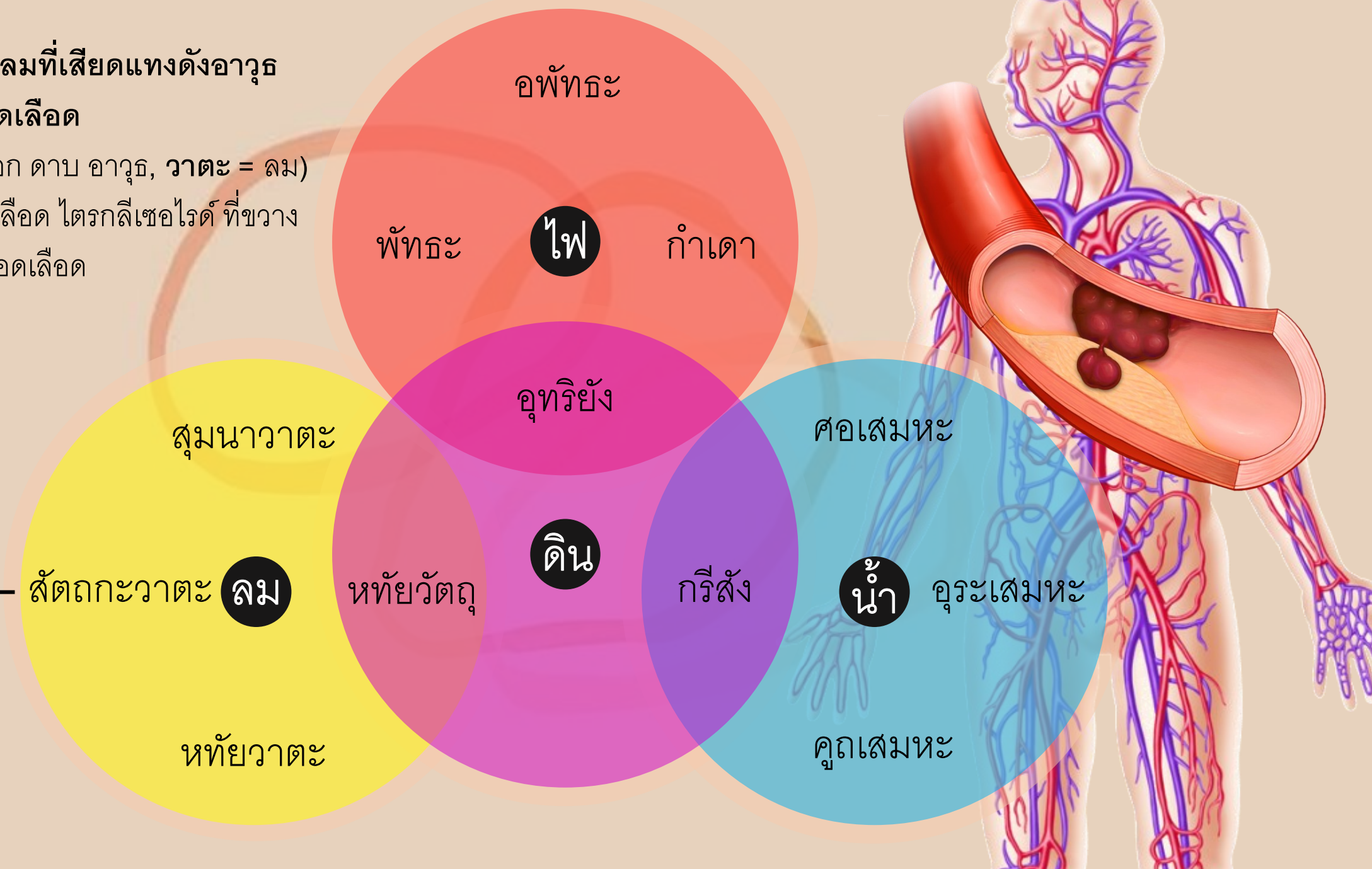
หทัยวาตะ = ลมที่แล่นอยู่ในหทัยวัตถุ
เช่น : การบีบ-คลายตัวของหัวใจ

สัตกะวาทะ = ลมที่เสียดแทงดังอาวุธ
ตามระบบหลอดเลือด

(สัตก = มีด หอก ดาบ อาวุธ, วาทะ = ลม)

เช่น : ไขมัน ลิ้มเลือด ไตรกลีเซอไรด์ ที่ขวาง
อยู่ตามระบบหลอดเลือด

สุนนาวาตะ :

ที่อยู่สุนนานั้น

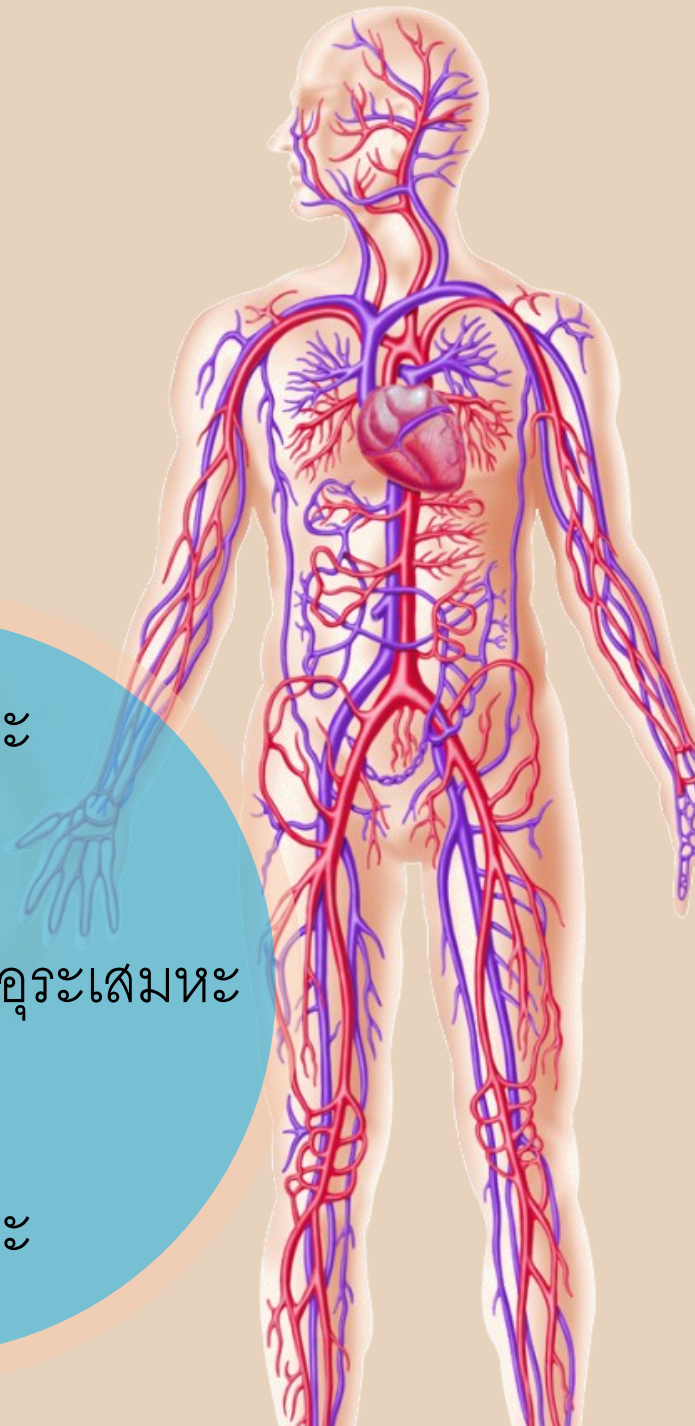
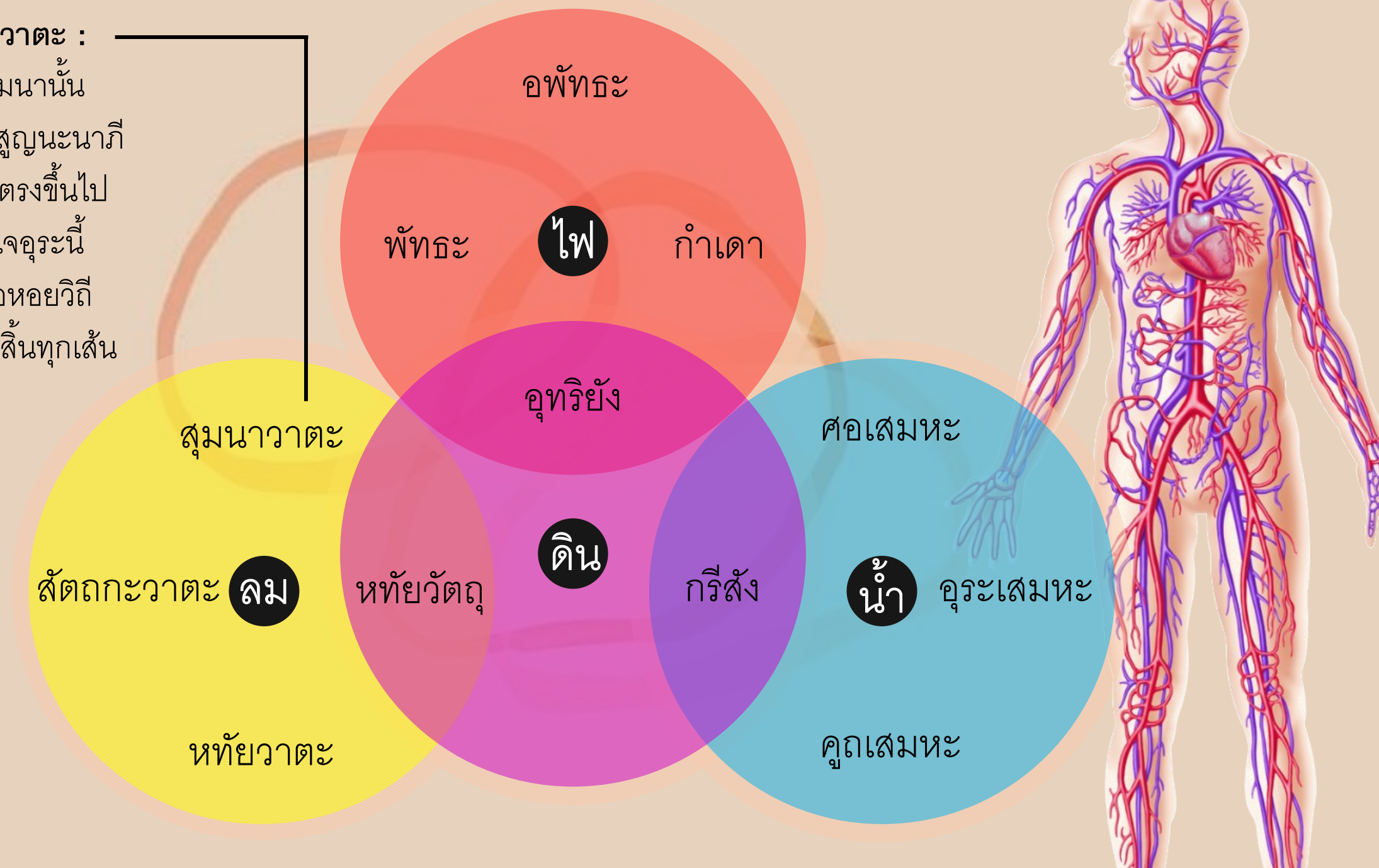
ตรงกลางสุนนนะนาภี

แล่นเลยตรงขึ้นไป

ชั่วหัวใจอุระนี้

แนบคอหอยวิถี

ตลอดลิ้นสิ้นทุกเส้น

พิกัดยา	ปีตตะ (ไฟ)	วาตะ (ลม)	เสมหะ (น้ำ)	ฤดู
ตรีผลา	พัทธะปีตตะ ลูกสมอพิเภก	หทัยวาตะ ลูกสมอไทย	ศอเสมหะ ลูกมะขามป้อม	ฤดูร้อน (คิมหันต์) เจ็บป่วยด้วยธาตุไฟ แรม 1 ค่ำ เดือน 4 ถึง ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 พิกัดปีตตะสมบูรณ์ เป็นเหตุให้เจ็บป่วย
ตรีภูก	อพัทธะปีตตะ เหง้าขิงแห้ง	สัตถกะวาตะ เมล็ดพริกไทย	อุระเสมหะ ดอกดีปลี	ฤดูฝน (วสันตฤดู) เจ็บป่วยด้วยธาตุลม แรม 1 ค่ำ เดือน 8 ถึง ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 พิกัดวาตะสมบูรณ์ เป็นเหตุให้เจ็บป่วย
ตรีสาร	กำเดา รากเจตมูลเพลิง	สุนาวาตะ เถาสะค้าน	คูธเสมหะ รากข้าวปลู	ฤดูหนาว (เหมันตฤดู) เจ็บป่วยด้วยธาตุน้ำ แรม 1 ค่ำ เดือน 12 ถึง ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 4 พิกัดเสมหะสมบูรณ์ เป็นเหตุให้เจ็บป่วย

ตรีผลา	พัทธะปัตตะ ลูกสมอพิเภก	หทัยวาตะ ลูกสมอไทย	ศอเสมหะ ลูกมะขามป้อม	ฤดูร้อน (คิมหันต์) เจ็บป่วยด้วยธาตุไฟ แรม 1 ค่ำเดือน 4 ถึง ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 พิกัดปัตตะสมุฏฐาน เป็นเหตุให้เจ็บป่วย
	สรรพคุณ : รสเปรี้ยวฝาดหวาน แก้เสมหะจุกคอ ทำให้ชุ่มคอ แก้โรคตา แก้ธาตุกำเริบ บำรุงธาตุ แก้ไข้ แก่ริดสีดวง งานวิจัย : สมอพิเภกมีฤทธิ์ควบคุมการเคลื่อนไหวของระบบทางเดินอาหาร และระบบการย่อยอาหาร			

ตรีผลา	พัทธะปัตตะ ลูกสมอพิเภก	หทัยวาตะ ลูกสมอไทย	คอเสมหะ ลูกมะขามป้อม	ฤดูร้อน (คิมหันต์) เจ็บป่วยด้วยธาตุไฟ แรม 1 ค่ำ เดือน 4 ถึง ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 พิกัดปัตตะสมุฏฐาน เป็นเหตุให้เจ็บป่วย
	สรรพคุณ : รสฝาดเปรี้ยว แก้บิด แก้ท้องผูก แก้ท้องขึ้นอืดเฟ้อ แก้โรคเกี่ยวกับน้ำดี แก้โรคท้องมาน แก้ตับ ม้ามโต แก้อาเจียน แก้สะอึก แก้หืดไอ แก้ท้องร่วงเรื้อรัง งานวิจัย : สมอไทยทำให้ลำไส้ใหญ่มีการเคลื่อนไหวตัวเพื่อขับอุจจาระและสามารถทำลายแรงยึดเกาะระหว่างอุจจาระกับผนังลำไส้ ต้านเชื้อแบคทีเรียที่ก่อโรคในกระเพาะอาหาร มีฤทธิ์ควบคุมการเคลื่อนไหวของทางเดินอาหาร			

ตรีผลา	พัทธะปัตตะ ลูกสมอพิเภก	หทัยวาตะ ลูกสมอไทย	คอเสมหะ ลูกมะขามป้อม	ฤดูร้อน (คิมหันต์) เจ็บป่วยด้วยธาตุไฟ แรม 1 ค่ำ เดือน 4 ถึง ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 พิกัดปัตตะสมุฏฐาน เป็นเหตุให้เจ็บป่วย
	สรรพคุณ : รสเปรี้ยวฝาดขมเผ็ด แก้เจ็บลม แก้ไอ แก้เสมหะ ทำให้ชุ่มคอ ลดไข้ ขับปัสสาวะ ระบายท้อง บำรุงหัวใจ ฟอกโลหิต แก้ลม แก้โรคลักปิดลักเปิด มีวิตามินซีมากกว่าน้ำส้มคั้นถึง 20 เท่า งานวิจัย : มะขามป้อมมีสารแทนนิน และ โพลีฟีนอล จึงทำให้มีส่วนช่วยในการป้องกันการเกิดการออกซิไดซ์ของวิตามินซี ทำให้วิตามินซีคงสภาพได้นานไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใด มีส่วนช่วยในเรื่องลดไขมันในเส้นเลือด ลดความดัน ด้านการเกิดแผลในกระเพาะอาหาร มีฤทธิ์ลดความเป็นพิษของตับ ลดภาวะการอักเสบ เพิ่มการตอบสนองของภูมิคุ้มกัน กำจัดดีเอ็นเอของไวรัสที่ยังไม่ตาย			

พิกัดยา	ปีตตะ (ไฟ)	วาตะ (ลม)	เสมหะ (น้ำ)	ฤดู
ตรีผลา	พัทธะปีตตะ ลูกสมอพิเภก	หทัยวาตะ ลูกสมอไทย	ศอเสมหะ ลูกมะขามป้อม	ฤดูร้อน (คิมหันต์) เจ็บป่วยด้วยธาตุไฟ แรม 1 ค่ำ เดือน 4 ถึง ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 พิกัดปีตตะสมบูรณ์ เป็นเหตุให้เจ็บป่วย
ตรีภูก	อพัทธะปีตตะ เหง้าขิงแห้ง	สัตถกะวาตะ เมล็ดพริกไทย	อุระเสมหะ ดอกดีปลี	ฤดูฝน (วสันตฤดู) เจ็บป่วยด้วยธาตุลม แรม 1 ค่ำ เดือน 8 ถึง ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 พิกัดวาตะสมบูรณ์ เป็นเหตุให้เจ็บป่วย
ตรีสาร	กำเดา รากเจตมูลเพลิง	สุนาวาตะ เถาสะค้าน	คูธเสมหะ รากข้าพลู	ฤดูหนาว (เหมันตฤดู) เจ็บป่วยด้วยธาตุน้ำ แรม 1 ค่ำ เดือน 12 ถึง ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 4 พิกัดเสมหะสมบูรณ์ เป็นเหตุให้เจ็บป่วย

สรรพคุณ : หวานเผ็ดร้อน ขับลม แก้ท้องอืด จุกเสียด แน่นเพื่อ
เคลื่อนไล่อาเจียน แก้หอบไอ ขับเสมหะ แก้บิด เจริญอากาศธาตุ
กระตุ้นการบีบตัวของกระเพาะอาหารและลำไส้

งานวิจัย : มีฤทธิ์ต้านอาเจียน ลดการอักเสบ ลดอาการท้องอืด
มีฤทธิ์แก้ท้องเสียเพราะสามารถยับยั้งการเคลื่อนไหวของลำไส้
ใหญ่ได้

ตรีภูก

อพัทธะปัตตะ
เหง้าชิงแห้ง

สัตถกะวาทะ
เมล็ดพริกไทย

อูระเสมหะ
ดอกดีปลี

ฤดูฝน (วสันตฤดู)

เจ็บป่วยด้วยธาตุลม
แรม 1 ค่ำ เดือน 8 ถึง
ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12
พิกัดวาทะสมุฏฐาน
เป็นเหตุให้เจ็บป่วย

ตริกฏุก	อพัทธะปิตตะ เหง้าชิงแห้ง	สัตถกะวาตะ เมล็ดพริกไทย	อูระเสมหะ ดอกดีปลี	ฤดูฝน (วสันตฤดู) เจ็บป่วยด้วยธาตุลม แรม 1 ค่ำเดือน 8 ถึง ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 พิกัดวาตะสมุฏฐาน เป็นเหตุให้เจ็บป่วย
	สรรพคุณ : เผ็ดร้อน แก้ลมอัมพฤกษ์ แก้ลมลั่นในท้อง บำรุงธาตุ แก้ท้องอืดเฟ้อ แก้เสมหะเพ็อง แก้มุตกิด งานวิจัย : สารสกัดบรรเทาอาการของอัลไซเมอร์ เพิ่มการหลั่งน้ำย่อย ของกระเพาะอาหาร เพิ่มการบีบตัวของกระเพาะอาหารและลำไส้ ฆ่าพยาธิ ฆ่าเชื้อแบคทีเรีย มีฤทธิ์ลดไขมันในเส้นเลือด			

ตริกฏก	อพัทธะปิตตะ เหง้าชิงแห้ง	สัตถกะวาตะ เมล็ดพริกไทย	อูระเสมหะ ดอกดีปลี	ฤดูฝน (วสันตฤดู) เจ็บป่วยด้วยธาตุลม แรม 1 ค่ำ เดือน 8 ถึง ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 พิกัดวาตะสมุฏฐาน เป็นเหตุให้เจ็บป่วย
	สรรพคุณ : รสเผ็ดร้อนขม แก้ธาตุปฏิวีธาตุ 20 ประการ แก้ธาตุดินพิการ แก้ท้องร่วง ขับลมในลำไส้ แก้หืดไอ แก้ลมวิงเวียน แก้ริดสีดวงทวาร แก้कुตทะราด เจริญอาหาร แก้หลอดลมอักเสบ แก้นอนไม่หลับ แก้โรคลมบ้าหมู ขับน้ำดี ขับระดู ทำให้แท้ง ขับพยาธิ แก้ปวดกล้ามเนื้อ แก้อาการอักเสบ งานวิจัย : มีฤทธิ์ลดไขมัน ด้านการอักเสบเฉียบพลันที่ระดับต่ำถึงปานกลาง มีฤทธิ์ระงับปวดใช้ได้ทั้งภายนอกและภายใน ด้านการเกิดแผลในกระเพาะอาหาร มีฤทธิ์ต้านเชื้อราและแบคทีเรีย			

พิกัดยา	ปีตตะ (ไฟ)	วาตะ (ลม)	เสมหะ (น้ำ)	ฤดู
ตรีผลา	พัทธะปีตตะ ลูกสมอพิเภก	หทัยวาตะ ลูกสมอไทย	ศอเสมหะ ลูกมะขามป้อม	ฤดูร้อน (คิมหันต์) เจ็บป่วยด้วยธาตุไฟ แรม 1 ค่ำ เดือน 4 ถึง ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 พิกัดปีตตะสมบูรณ์ เป็นเหตุให้เจ็บป่วย
ตรีภูก	อพัทธะปีตตะ เหง้าขิงแห้ง	สัตถกะวาตะ เมล็ดพริกไทย	อุระเสมหะ ดอกดีปลี	ฤดูฝน (วสันตฤดู) เจ็บป่วยด้วยธาตุลม แรม 1 ค่ำ เดือน 8 ถึง ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 พิกัดวาตะสมบูรณ์ เป็นเหตุให้เจ็บป่วย
ตรีสาร	กำเดา รากเจตมูลเพลิง	สุนาวาตะ เถาสะค้าน	คูธเสมหะ รากข้าวปลู	ฤดูหนาว (เหมันตฤดู) เจ็บป่วยด้วยธาตุน้ำ แรม 1 ค่ำ เดือน 12 ถึง ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 4 พิกัดเสมหะสมบูรณ์ เป็นเหตุให้เจ็บป่วย

สรรพคุณ : รสร้อน บำรุงธาตุ บำรุงโลหิต ขับลมในกระเพาะอาหารและลำไส้ ขับโลหิตระดู แก่ริดสีดวงทวาร แก้เลื่อนเฟื้อ ให้ความอบอุ่นแก่ร่างกาย กระจายเลือดลม มีฤทธิ์บีบมดลูกทำให้แท้งได้ ทาแก้โรคผิวหนัง

งานวิจัย : เพิ่มการบีบตัวของมดลูก ลำไส้เล็ก และหัวใจ กระตุ้นการหลั่งน้ำย่อยให้เพิ่มขึ้น ช่วยให้เจริญอาหาร แต่หากใช้มากจะเกิดการระคายเคืองของเยื่อเมือกและผิวหนัง

ตรีสาร

กำเดา
รากเจตมูลเพลิง

สุนาวาตะ
เถาสะค้าน

คูตเสมหะ
รากข้าพลุ

ฤดูหนาว (เหมันต์ฤดู)

เจ็บป่วยด้วยธาตุน้ำ
แรม 1 ค่ำ เดือน 12 ถึง
ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 4
พิกัดเสมหะสมุฏฐาน
เป็นเหตุให้เจ็บป่วย

ตรีสาร	กำเดา รากเจตมูลเพลิง	สุนาวาตะ เถาสะค่าน	คูสเมหะ รากข้าพลู	ฤดูหนาว (เหมันต์ฤดู) เจ็บป่วยด้วยธาตุน้ำ แรม 1 ค่ำ เดือน 12 ถึง ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 4 พิกัดเสมหะสมุฏฐาน เป็นเหตุให้เจ็บป่วย
	สรรพคุณ : รสเผ็ดร้อน แก้ลมอันบังเกิดในกองธาตุ กองสมุฏฐาน ขับลมในลำไส้ แก้จุกเสียด แก้ธาตุพิการ บำรุงธาตุ ทำให้ผายเลอ งานวิจัย : มีฤทธิ์ลดการอักเสบ ลดบวม ระงับปวด ต้านเชื้อราและ แบคทีเรีย			

ตรีสาร	กำเดา รากเจตมูลเพลิง	สุนาวาตะ เถาสะค่าน	คูสเมหะ รากข้าวปลู	ฤดูหนาว (เหมันต์ฤดู) เจ็บป่วยด้วยธาตุน้ำ แรม 1 ค่ำ เดือน 12 ถึง ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 4 พิกัดเสมหะสมุฏฐาน เป็นเหตุให้เจ็บป่วย
สรรพคุณ : รสเผ็ดร้อน แก้คูสเมหะ ขับเสมหะให้ตก บำรุงธาตุ ขับลมในลำไส้ ทำให้เสมหะแห้ง งานวิจัย : มีผลทำให้ความแรงและความถี่ในการหดและคลายของ ลำไส้เพิ่มขึ้น มีฤทธิ์ต้านเชื้อมาลาเรีย และวัณโรค				

ขอบคุณค่ะ ด้วยความปรารถนาดี

เนตรดาว ยวงศรี